

# VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK \* Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:  
za celo leto K 40.—  
za pol leta K 20.—  
za četrt leta K 10.—  
za 1 mesec K 3.50  
Za Ljubljano mesečno 3 H.  
Uredništvo in uprava,  
Kopitarjeva ulica št. 6.  
Ureda telefon št. 54.

## Izpraznitev Celovca.

LDU Celovec, 29. julija. (Uradno) Pogajanja, ki so se vršila meseca julija na temelju sklepa interaliiranega vrhovnega vojnega sveta v Parizu med interaliirano komisijo za premirje v Celovcu in vojaškimi zastopniki kraljestva SHS, kakor tudi med ententno misijo in vojaškimi zastopniki Nemške Avstrije na drugi strani, so dovedla do določitve nastopne demarkacijske črte med nemškoavstrijskimi četami in četami kraljstva SHS na Koroškem: Murnovec (Maloška peč, Mallestigerkogel) (1817), Poljana (666, do Drave nasproti Skočidola (Gottestal), potem Drava do 1 km vzhodno od Rožeka, potem Vrbsko jezero južno od Vrbe ob Jezeru (Velden), sredi Vrbskega jezera Jezernica (Glinica, Vankart, Glanfurt), Glina (Glan), Krka do približno 1 km južno od Šentjanža nad Mostičem (St. Johann), potem politična meja okrajnega glavarstva Velikovec čez Speikogel do Kaspersteina, potem severno od vasi Hrast (Hart), zapadno ob železniški

progi do vzhodno od Plestätten in potem južno od cerkve Sv. Magdalene do Košenjaka (Hühnerkogel). Na podlagi tega sporazuma se umaknejo čete kraljestva SHS v odseku vzhodno od Vrbskega jezera na zgoraj imenovano demarkacijsko črto, v odseku južnozapadno od Vrbskega jezera pa se pomaknejo v svoje postojanke na novi demarkacijski črti. Ta pokret se izvrši dne 31. julija.

LDU Celovec, 30. julija. Mnogo korporacij in uglednih zasebnih privatnih oseb, kakor tudi več občin iz celovške okolice se storilo pri koroški deželni vladi korake, da bi se preprečila zopetna zasedba mesta in okolice po nemško-avstrijski ljudski brambi, ki se je odlikovala s plenitvami in razuzdanostjo. Koroška deželna vlada je uvidela potrebo izjaviti v uradni komunikaciji, da bo nemškoavstrijsko orožništvo zasedlo Celovec in njega okolico.

## Demarkacijska črta v Banatu.

LDU Belgrad, 29. jul. Jugoslovansko-rumunska demarkacijska črta se začne v Banatu na severu 9 km jugozapadno od ogrskega mesta Mako, končuje pa se na jugu ob teku reke Nere. Na srbski strani demarkacijske črte se nahajajo kraji: Majur, Kerestur, Mirijevo, Mokrin, Nakofalva, Mali Kolmoš, Zombolja, Keča, Senj, Ujvar, Eregfalu, Vitorja, Srbski Itebej, Istvan-föld, Sarjan, Kriva Bara, Soka, Veliki Gaj, Vatin, Veliki Sam, Lazunac, Kušice, Kaludjerovo. Od Kaludjerova se spu-

šča črta na reko Nero, na koto 111 proti Leskovici. Na rumunski strani demarkacijske črte stoje: Bolgar Teleb, Valkanj, Istremi, Nagy Olmos, Bobda, Aurel Haza, Magyar St. Marton, Otelek, Pardanj, Modoš, Banlok, Denta, Moravica, Jerman, Klokodja, Pomorište, Baradja, Vranj, Mirkovac, Mala Subotica, Nikolince, Najdaš. Na levem bregu Nere se nahajajo: Leskovica, Zlatica, Lugovac, Sokolovac in ob Donavi Bazjaš.

## Krvavi nemiri v Bolgariji.

LDU Deutschaltenburg, 30. julija. (Brez-žično.) Rumunski tiskovni urad poroča iz Sofije: Zadnje dni so po vsej Bolgariji izbruhnili

resni nemiri. V več mestih so bili krvavi spopadi. Čimdalje pogostejše se kaže zahteva po proglašanju sovjetske republike.

## Poraz Mažarov.

LDU Deutschaltenburg, 30. julija. (Brez-žično.) Rumunski tiskovni urad objavlja naslednje vojno poročilo z madžarske fronte: Ob Tisi so Rumuni dosegli nove uspehe; dosedaj so ujeli 8000 Madžarov. Ob vzhodni fronti so poizkusile ruske boljševiške čete prekorčiti Dunajster. Poizkus se je izjalovil vsled odpora rumunskih in grških čet.

LDU Deutschaltenburg, 30. julija. (Brez-žično.) Kakor javlja rumunski dopisni urad Dacia iz Bukarešte, pravijo bukreški listi, da je treba na vsak način izvršiti vojaški pohod v Budimpešto. »Adeverul« izjavlja, da bo Rumunija sama brez vsakršne pomoči entente izvedla to akcijo.

## Odstop Bele Kuna.

LDU Dunaj, 30. julija. (ČTU.) Danes dopoldne je odpotoval v Bruck ob Litvi ogrski poslanik na Dunaju Böhm v spremstvu predsednika budimpeštanskega voja-

škega in delavskega Sveta Jakoba Weltnerja, kateri je bival nekaj dni na Dunaju, da se v imenu Bele Kuna pogaja z dunajsko ententno misijo. Istočasno je dospel v

Bruck iz Budimpešte Bela Kun in se posvetoval s svojimi emisarji. Kakor se za-trjuje iz poučenih krogov, je izjavil Bela Kun, da je pripravljen predati svojo vladu popolnoma socialnim demokratom, ako mu ententa dovoli nekatere koncesije, ki se nanašajo na mirovno pogodbo z Ogrsko. Jutri zvečer se odposlanec Bele Kuna najbrže povrne na Dunaj, da poroča ententni misiji. Ker tukajšnja ententna misija brez navodil svojih višjih oblasti najbrže ne bo odločala, se pričakuje, da bo menda šele v soboto padla končnoveljavna odločitev o madžarski sovjetski vladi. Pod vtisom pričakovanega odstopa vlade Bele Kuna so madžarski socialni demokratje pozvali svoje inozemske sodruge, da se pripravijo na vrnitev v domovino.

## Bojni položaj v Rusiji.

LDU Belgrad, 29. julija. Iz ruskega uradnega vira se javlja: Protinapadi rdečih čet na Denjikinovi fronti v poltavskem in jekaterinoslavskem okrožju so bili odbiti. V smeri proti Astrahanu smo prekorčili Bebsjakov. Na fronti ob Volgi smo zavzeli Carev. Fronta ob Donu poteka preko Dikova, Lapčinskaja, Dobrova, Linkija, Koroca in Oskola. Na severu uspešno napredujemo. Na zapadu gre fronta preko Grajvarona, Bogoduhova, Krasnokutska, Jekaterinoslava, Znamenka in Aleškova. Uralski kozaki so oddaljeni od Astrahana 60 verst. Pripomba: Mestece Carev se nahaja na iztočni obali vzhodnega rokava doljenega toka reke Volge. Zavzete Careva pomeni popolni prelom boljševiškega prometa med Osrednjo Rusijo in Kaspiškim morjem. Zasedba srebrijskega pristanišča in bližanje uralskih kozakov od vzhoda grozi boljševikom z izgubo vseh pristanišč na Kaspiškem morju, tako da bo boljševiško kaspiško brodovje v kratkem času prisiljeno, da se uda. Od ostalih zavzetih točk ima važnejši pomen železniška postaja Znamenka, ki leži na desnem bregu Dnepra in je oddaljena od Kijeva 270 km od Odese pa 300 km, kar ni mnogo na ruske razdalje in način vojevanja. Selo Aleški stoji na levi obali Dnepra nasproti Herzona in je le 70 km oddaljeno od Nikolajeva, važnega pristanišča in oporišča ruskega črnomorskega brodovja. Na ta način so boljševiki odrezani od Kaspiškega morja. Fronta Kolčakove vojske se more sedaj brzo združiti s fronto generala Denjikina, ki je na svojem pohodu v zapadni smeri znatno napredoval.

## Rok avstrijski delegaciji podaljšar.

LDU Lyon, 30. julija. (Brezžično.) Avstrijska delegacija je zaprosila za osem-dnevno podaljšanje roka, ki ji je bil dovoljen za predložitev pismenega odgovora na mirovne pogoje.

## Mirovni posvet.

LDU Lyon, 31. julija. (Brezžično.) Vrovniki svet zaveznikov se je v svoji včerajnji seji pečal z mirovno pogodbo, ki je namenjena Bolgariji. Ko je bil odobril gospodarske določbe, ki jih je izdelala strokovna komisija, se je lotil teritorialnega problema. Zaslísal je predvsem Venizelos, ki je poročal o mejah Grške. Predsednik Venizelos je govoril zlasti obširno o grozovitostih, ki so jih zagrešili Bolgari na grškem prebivalstvu v Macedoniji, ter prečital tudi nekaj izvlečkov iz poročila komisije, ki je preiskavala te dogodke. — Vrhovni svet alijirancev se je baval nadalje s prošnjo nemškoavstrijske mirovne delegacije, naj se ji podaljša rok za predložitev odgovora. Sklenil je, da se ji podaljša rok za teden dni.

## Ratifikacija mirovne pogodbe v Belgiji.

LDU Amsterdam, 30. julija. (Dun. KU) »Telegraaf« poroča iz Bruslja: Belgijski bornični odsek za zunanje stvari je sprejel mirovno pogodbo z Nemčijo. Poslanska zbornica bo razpravljala o ratifikaciji mirovne pogodbe prihodnji teden.

## Podržavljenje rudnikov na Angleškem.

LDU Horsea, 30. julija. (Dun. KU — Brezžično.) Angleška vlada se je v bistvu izrazila proti podržavljenju rudnikov. Ta odločitev pa še ni končno veljavna, ker se bo angleška vlada glede podrobnosti svoje politike napram rudniški industriji še posvetovati s parlamentom. Podržavljenje rudnikov more pa že danes veljati za izključeno in se ministrski svet niti več ne posvetuje o tem problemu.

## Italija ne bo posredovala.

LDU Rim, 30. julija. (Dun. KU) Odgovarjajoč na vprašanje glede na intervencijo Italije na Ogrskem in Ruskem, je izjavil ministrski predsednik Nitti, da Italija ne misli nato, začeti tako akcijo.

## Premoženjski davek v Italiji.

LDU Berlin, 30. julija. (Dun. KU) »Berliner Tageblatt« poroča iz Lügana: Glasom »Avantija« bo tudi v Italiji, in sicer potem kraljevega dekreta uveden premoženjski davek, ki ima obsegati vsa premoženja, ki prekašajo 50.000 lir.

## Nemške vojne ladje bodo dvignili.

LDU London, 29. julija. (Dun. KU) »Evening Standard« poroča: V nasprotju z dosedanjim naziranjem se je ugotovilo, da bo mogoče, pretežno večino nemških vojnih ladij, ki so bile potopljene v Scapa Flowu, dvigniti na površje, in sicer še tekom tega leta.

## Kitajska in Japonska.

LDU Washington, 30. julija. (Dun. KU) Japonski pravilnik je po razgovoru z Lansingom zastopniku lista »Associated Press« izjavil svoje mnenje, da bo Japonska obnovila suvereniteto Kitajske v Kiau-čau in da bo glede tega uvedla kar najprej mogoče pogajanja. Kitajska in Japonska bosta skupno oskrbovali železnico in Tsingtau bo kot internacionalna mednarodna naselbina imel svoboščine za svetovno trgovino. Japonska bo umaknila svoj čete iz Santunga, kakor hitro bo to praktično mogoče.

## Cesarska vila v Ištu — zavešče otrok.

LDU Dunaj, 30. julija. (ČTU.) Državni tajnik za socialno skrbstvo Ferdinand Hanuš je izjavil zastopniku nekega časopisa: Po prizadevanju državnega tajništva za socialno skrbstvo je bilo v nekdanji cesarski vili v Ištu, katera je bila kakor vse drugo, zasebno premoženje cesarske rodbine, razlaščen, sprejetih 400 otrok. Pomanjkanje stanovanj je občutno na Dunaju, posebno zaradi priseljencev, katerih je okoli 30.000. Po sklepu miru je upati, da se velik del teh izseli, posebno v nove nastale države.

## Iz pokrajine.

k Bohinjsko jezero je pravi biser v kroni Jugoslavije. Primerja se lahko najlepšim jezerom v Alpah; ima pa to prednost pred njimi, da je ohranilo še vso svojo romantiko, ker ga ne obdaja venec bogatih manj okusnih vil in hiš. Ako hočete videti pravo, pristno in nepokvarjeno planinsko krasoto pridi v Bohinj. Kakor nedolžen otrok v materinem naročju tako počiva jezero sredi nebotičnih gora. Svetni šum ne sega sem. Tu pozabiš na vse skrbi in neprilike, ki jih povzroča sedanje moderno življenje. Ako bivaš tu le par dni, vrneš se že okrepljen v svet. Dasi gledaš črne prsti pohlepni Lah v zeleno dolino, so ti v klub temu na razpolago najlepši izleti in najkrasnejše ture. Po zložni poti prideš na planino pri Kraju, kjer leži cela vas, kamor so se hodili vojaki s Krna odpočivat. Triglavsko jezero, Triglav sam in njegovi sosedje te vabijo, da jih obiščeš. Po vsaki turi te čaka potem dobra in cena postrežba v planinskem hotelu »Zlatorog« in kako krasna je kopel po daljšem izletu v svežih jezerskih valovih.

k Osebnosti. Sprejet je gradbeni nadkomisar v p. inž. Josip Žužek kot pogodbeni uradnik v službo gradbenega ravnateljstva. Rudarski inženir v p. Karel Brus je sprejet kot pomožni pogodbeni uradnik v začasno službo osrednjega urada državnih montanističnih obratov. Dr. Peter Jarnik je sprejet v začasno pogodbeno službo pri osrednjem uradu državnih montanističnih obratov. Dr. Fran Rostahar, začasni gimnazijski učitelj na državni gimnaziji v Mariboru je imenovan za pravega gimnazijskega učitelja. Živnozdravnik Lovro Tepina je sprejet v državno službo kot vodja podkovske šole v Ljubljani. Absolvirani pravnik Anton Krajšek je sprejet kot konceptni praktikant v pripravljeno službo politične uprave v Sloveniji. Stud. mont. Viktor Sinkovec je sprejet kot ferjalni tehnik v službo v premožgokopu Velenje.

k Počitniški tedaj, ki se bo vršil na državnem učiteljskem v Ljubljani za gojence (gojen-

ke) 3. letnika učiteljske ter za abiturijente srednjih šol (licej), se prične dne 13. avgusta ob 8. uri zjutraj ter bo trajal do 4. oktobra. K obisku tega tedaja so pripuščeni vsi, ki so — ustmeno ali pismeno — prijavili svojo udeležbo.

k Ustanove dežele Kranjske. Iz seje dež. vlade. Poverjenik za soc. skrb se pooblašča, da sporazumno s komisijo za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave prevzame vse ustanove dežele Kranjske, ki spadajo v delokrog poverjenstva za socialno skrb. Poleg tega se pooblašča poverjenik za socialno skrb, da uredi v sporazumu s komisijo za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave imenovanih ustanov in da stavi glede imenovanja za to upravo potrebnega uradništva celokupni deželni vladi tozadevne predloge.

k Rogaška Slatina. Nadravnatelj dr. Mulli zapusti svoje mesto. Posle prevzame novimenuvani ravnatelj tega zdravilišča, Franjo Herg.

k Celjska cinkarna. Deželna vlada je pri-trdila zvišanju prejemkov delavstva v celjski cinkarni.

k Pušcarska šola in preskuševalnica za ročno orožje v Borovljah spada odslej v delokrog poverjenstva za uk in bogočastje.

k Ženitovanjske zglasnice odpravljene. Deželna vlada je sprejela naredbo, s katero se razveljavlja po gubernijski naredbi iz leta 1832 upeljana institucija ženitovanjskih zglasnic za vovodnino Kranjsko.

k Nemška razbojništva na Koroškem. Iz Ledenice poročajo: V soboto dne 26. t. m. je sedelo ob 10. zvečer kakih 8 kmetov in fantov v gostilni na pošti, kar naenkrat je priletela sozi odprta vrata ročna granata v zid, naslednja pa v vrata. Gostje so pobegnili, a granati sta se razpočili z groznim pokom. K sreči se osebam ni ničesar zgodilo, poškodovano pa je zidovje in so okna, omare, mize, steklenice itd. bile popolnoma razbite. Napadalci, Nemci, so pobegnili brez sledu. — Naslednji dan sta hodila okrog dva volhna ter izpraševala ljudi po novih dogodkih. Ljudje iz gorenjih vasi pripovedujejo, da se Nemci hvalijo, kako so vrgli na sredo mize, okoli katere so sedeli srbski vojaki, ročne granate in da bodo prišli v kratkem z večjo silo. To bil že peti napad na isto hišo, kjer so bili že 4 mrtvi in 7 ranjenih žrtev. Prebivalstvo, ki trpi pod nasilstvom nemških razbojnikov, si želi, da bi že enkrat prišli v varno zaledje jugoslovanske demarkacijske črte, ki je samo dobrih 800 korakov oddaljena od omenjene hiše. Prebivalstvo upa, da se bodo jugoslovanske čete vzdignile in korakale naprej.

k Ko so organizirali na Jesenicah narodno obrano. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se je zagovarjal 30. julija skladiščnik državne železnice Ivan Pintar. Obtožen je: Dne 4. maja je bilo v Humnovi gostilni več gostov, kjer je Lovro Humer v pogovoru tudi dejal, da so ravno po lepakih objavljali, da se morajo fantje zglasiti k orožnim vajam, da pa se že čuje, da se jih ne bo nihče udeležil. Na to je pristavil Josip Pintar: »Saj vendar ni treba, saj smo že svobodni.« Pintar pravi, da ni kriv. Po polomu sem bil prvi, ki sem zahteval od predsednika krajevnega odbora narodnega sveta g. dr. Kogoj, da naj se skliče in oboroži narodna obrana, ker se je pričakoval vpad nemških tolp s Koroškega. Dr. Kogoj kot priča zaslišan, je izpovedal, da je res prišel k njemu Pintar in mu izjavil, da so socialni demokratje pripravljene sodelovati v narodnem odboru z namenom, da se organizira narodna obrana in je v odboru predlagal, da naj se fantje oborože, da ne bodo prišli nemške drhali doli. Smatral sem Pintarja za bolj mirnega socialnega demokrata, ki se je čutil vedno Slovenca. Dr. Korun priči: »Vi niste pristali socialno demokratične stranke?« — Priča: »Tako oficielno ne.« — Predsednik

ženata priči Francu Tepini: »Povejte, kateri stranki pripadate?« — »Zvezi jugoslovanskih železničarjev.« — Priča potrdi, kar očita obtožnica Pintarju. — Priča Humer ni slišal, da bi bil Pintar govoril, kar mu obtožnica očita. — Sodišče je Pintarja oprostilo, ker se je prepiralo, da Pintar ni imel namena hujskati in da ni hujskal, ker je, če je te besede govoril, jih govoril mirno.

Srbski in hrvatski udeleženci socialnega kurza na Homecu pridejo iz Zagreba v petek 1. avgusta popoldne ob treh v Ljubljano na južni kolodvor, kjer jih pozdravijo deputacije naših organizacij. Isti popoldan ob šestih odidejo z gorenjskega kolodvora na Homec. Vabimo vse, da se številno udeležijo pozdrava na južnem kolodvoru. Srbov in Hrvatov pride okoli 180.

## Iz Ljubljane.

1 Ruski kružok v Ljubljani povzame v kratkem svoje delovanje v veliko širšem okviru kot doslej. Odbor vabi vse prijatelje Rusov k vstopu v društvo. Članarina znaša mesečno 1 K. Prijavitelj se je pismeno na: Ruski kružok v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3. Dan občnega zbora se razglasi v časopisu. Članarina se bo pobrala pozneje. Za odbor: Terezina Mihajlova dr. Jenkova.

1 Uradniki in uradnice denarnih zavodov se opozarjajo na skupščino Društva zasebnega uradništva Slovenije, strokovna skupina denarnih zavodov Ljubljani, ki se vrši v nedeljo, 3. avgusta t. l. ob 9. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Zborovanje je velevažno in vsled tega polnoštevilna udeležba zelo priporočljiva. Odbor.

1 Inženirska zbornica v Ljubljani. Deželna vlada je sprejela naredbo o ustanovitvi inženirske zbornice v Ljubljani.

1 Hišni posestniki ljubljanski se vabijo, da se radi primerne ureditve najemščin nemudoma zglašajo v pisarni Prvega društva hišnih posestnikov, Selenburgova ulica št. 4, od 6. do 7. ure zvečer.

1 K stanovanjski bedi. Prejeli smo: Predsednik Prvega društva hišnih posestnikov ljubljanskih je deželni vladi predložil 27 predlogov, s katerimi bi se zamoglo v najkrajšem času vsaj nekoliko odpomoči skrajni stanovanjski bedi v Ljubljani. Ker se more vsaj nekaj predlogov nemudoma izvršiti, jih bo treba brez odloga udeležiti in obupne stanovanjske razmere vsaj nekoliko ublažiti. Gotovo bo delo hitreje izvršeno, ako se sedaj o tem ne razpravlja v javnosti.

1 Vzklicne razprave pri deželnem sodišču. Ivana Dorničeva je bila obsojena pri okrajnem sodišču v Radovljici na 500 kron globe radi razžaljenja časti, ker je rekla Ivanu Dorniču z Lancov: »Ne upaš se me tožiti, ker si že toliko goljufal. Če bi ne goljufal, bi pa imel še aprovizacijo. Okrajno sodišče v Radovljici ni smatralo, da se je Dorničev posrečil dokaz resnice. Prizivni senat je Dorničev oprostil, ker je smatral, da se ji je dokaz resnice posrečil, ker je Dornič postopal na goljufiv način in za trgovca na nereelen način. Pustil je močiti žaganje in leseno volno, kar je dobavljaj vojakom, da je bilo blago težje. Dorničev je tudi posrečilo dokazati, da so bile pri aprovizaciji nerednosti in mu je glavarstvo aprovizacijo odvzelo. — Okrajno sodišče v Kranju je prisodilo Francu Vertniku 5 tednov, Janezu Grošlju pa 1 mesec zapora. Nabrula sta namreč lovskega čuvaja Pavliča in ju je sodnik obsodil tudi radi poskušene lovske tatvine. Ljubljansko deželno sodišče ju je oprostilo od obtožbe radi prestopka po-

skušene lovske tatvine in je prisodilo Vertniku 10, Grošlju pa 5 dni zapora. — Sodišče v Kranjski Gori je prisodilo železniškim delavcem Jensterlu, Pečarju, Mesariču in Koširju po 24 ur zapora, ker so pri nakladanju izolatorjev pobili 15 kg izolatorjev, ki so jih kar metali, mesto da bi jih lepo skladali. Vzklicni senat je vse štiri oprostil, ker ni smatral za dokazano, da so delali z zlobnim namenom škodo.

1 6 mesecev težke ječe je prisodilo deželno sodišče Juriju Kramarju iz Kamnika, ker je kradel po polju, pokvaril svoji ženi grah in izruval preklje. Klatil se je okoli, kar je zaslužil, je zapil.

1 Mlada tatica. Pred deželnim sodiščem se je zagovarjala 30. t. m. l. 1902 rojena A. Z., ker je ukradla svoji zadnji gospodinj 1 bluzo, 1 srajco, 1 predpasnik. Predsednik senata nadsvetnik Vedernjak: »No, povejte, kaj so Vaš oče in Vaša mati?« — Obtoženka: »Oče so rudar, mati so zaprti v Begunjah, ker so neko žensko ubili. Hodila sem v tovarno, ko so mater zaprli, sem šla služiti.« Služila je po 4, po 3 in 1 mesec pri raznih gospodinjah. Zadnji gospodinj je vzela navedene predmete. Predsednik: »Zakaj ste vzeli?« — »Ne vem, kaj me je premotilo.« — Predsednik: »Dekle, kaj bo iz tebe, tako mlado si, pa že kradeš?« — Kakšen bo konec?« — Njena zadnja gospodinja kot priča zaslišana izpove, da jo je dobila pri Srbih v baraki. Predsednik: »Dekle, kako si zašlo na slaba pota? V šoli si bila tako pridna!« — Sodišče ji je prisodilo 4 tedne navadne ječe. Dekle je glasno plakalo. Predsednik jo je po razglaseni obsodbi očetovsko resno prosil in svaril, da naj se poboljša. Dekle: »Saj ne bom več kradla. Se bom poboljšala. Predsednik: »Danes smo te milo sodili. Upam, da te ne bom več tu videl. Če pa zopet prideš pred nas, bo šlo za mesece. Z Bogom! Poboljšaj se!«

## Zena.

z Koliko zapravijo evropske vladarice za svojo obleko? Tisti bajni časi so minuli, ko se je pripovedovalo, da se kraljice odevajo v zlato in drago kamenje. One so sicer še sedaj merodajne v najvišjih krogih glede okusa in mode, toda za obleko zapravijo vendar mnogo manj, nego nekatere odlične igralke ali žene milijonarjev. Nemška cesarica je potrebovala na leto 50.000 kron za svoje obleke, kar bi bilo za marsikatero Amerikanko veliko premalo. Kljub temu se sodi, da je bila nemška cesarica najlepše opravljena. Mnogo več zapravi španska kraljica Viktorija, ki plača samo v Parizu vsako leto račun od 120.000 K. Na drugem mestu stoji italijanska kraljica Helena, katera potrebuje za svojo garderobo 70.000 K na leto. Angleška kraljica Marija porabi na leto 50.000 K za svojo obleko, medtem ko se je ruska carica zadovoljevala s toaletami, ki so stale 35.000 kron. Najskromnejša je nizozemska kraljica Vilhelmina, ki ne zapravi več kot 25 tisoč kron.

z Ženski rekord v tenisu. Svetovni rekord v tenisu je dobila na tekmi v Londonu Francozinja Suzana Lenglen, ki je premagala Angležinjo Lambert Chambers, katera je bila že od l. 1914 prva na tem polju. To je prvič, da je na Angleškem Francozinja odnesla pri športni tekmi rekord.

## Po svetu.

110 kilometrov v 62 letih. »Echo de Paris« poroča: Dosegli smo rekord poštne počasnosti. V resnici ne mine mesec, da bi listi ne poročali o slučajih, da je pismo po-

trebovalo do svojega cilja pet ali šest let deset, pešnajst, dvajset let, potem ko je bilo oddano na pošto. Toda vse to je malenkost. V našem slučaju se gre za vse kaj bolj važnega: dvainšestdeset let. Dvainšestdeset let za progo stodesetih kilometrov! 15. junija 1857 je oddal Saint M... v Beyssacu (Corrèze) na pošto pismo naslovljeno na svojo ženo Clermont-Ierrand. Žena je dosegla visoko starost, vendar ni dočakala, da bi prejela to pismo. Letos 10. junija pa je pismonoša dostavil pismo. Ker je žena od Saint M... umrla že pred osemnajstimi leti, je prevzela pismo njena hči. Brala je z zanimanjem, toda brez posebnega haska. Njen oče je priporočal svoji ženi, da naj vzpodbuja k delu mladega dijaka Rogerja. Mladí Roger sedaj ne potrebuje več vzpodbude pri svojih študijah, kajti on je že starček, ki ima 77 let. Kako je moglo pismo rabiti 62 let je zagonetka, katero bo težko razrešiti. Kar je v resnici čudnega pri tem je to, da se pismo ni izgubilo! Zato zasluži poštna uprava v resnici naš poklon, da četudi pisma ni dostavila naslovljenki, ga je vendar dostavila na namembno mesto, 110 kilometrov v 62 letih, predstavlja hitrost 148 metrov na mesec, 5 metrov na dan ali 20 centimetrov na uro.

s Po ameriško. Francoski in angleški listi so prinesli zadnji čas zanimive številke, ki kažejo, kako je Amerika pošiljala svoje čete na evropska bojišča. Glede odprave moštva je Amerika vsekako dosegla rekord: bila je pravo ameriško delo. Čete so pošiljali preko morja v Evropo takole: V maju in juniju 1917: 12.261 mož, v juliju 12.988 mož, v avgustu 18.323 mož, v septembru 35.523 mož, v decembru 48.848 mož, v l. 1918.: v januarju 46.776 mož, v februarju 48.027, v marcu 83.811, v aprilu 117.213, v maju 244.345, v juniju 276.372 mož. Tako mogočno je naraščal dotok ameriškega moštva v Evropo. V istini enden izmed največjih činov sveta, žal, da je bil samo za vojsko! Če bi se bila ta energija porabila na drugem polju, kaj bi se bilo vse lahko napravilo.

s Laži-grofica. V Angersu je vzbudila zanimanje neka dama, ki se je pred časom ondi nastanila in živela pod lažnjivim imenom neke grofice na zelo razkošen način. Trgovine so bile srečne, da jih je obiskala ta srečna dama in so ji dajale neomejen kredit. Grofica je plačevala modistinjam z največjo točnostjo in zlatinarji so komaj čakali, da jih počasti s svojim obiskom, kar je tudi storila in si izbrala draguljev v vrednosti 1 milijona kron. Kmalu na to je grofica izginila in zlatinarji so videli, da so padli v roke navadni sleparki. Policija jo je zgrabila in izročila sodišču.

s Vino najboljšo sredstvo proti legarju. V pariškem biološkem društvu je poročal prof. Alliot o zanimivem učinku vina na gotove bacile. Po njegovih poizkusih uničuje čisto belo vino legarjeve bakterije najdlje v 15. minutah ter paralegarjeve bacile najdlje v 20. minutah. Zato je prof. Alliot mnenja, da uživanje belega vina zadostuje vsakemu, da se ubrani resne nevarne bolezni.

s **Križ nad Sveto Sofijo.** Ena izmed posledic razdelitve in likvidacije Turčije bo ta, da bo zopet zablestel križ na veliki baziliki, s katere ga je odstranil sultan Mehmed leta 1543, da postavi na njegovo mesto mohamedanski polumesec. To bo dogodek, ki bo gotovo vzbudil pozornost celega sveta. Čustva ljudi pri tem pa bodo zelo mešana. Padec polumeseca bo pospešil obnovo starega spora oblike križa, ki naj stopi na mesto mohamedanskega znaka. Gotova stvar pa je, da je ena oblika krščanskega križa že definitivno izločena in to je ona ruskega križa. Od Petra Velikega naprej so ruski državniki, ki so se posluževali mogočnega stroja ruske cerkve, neprestano stavljali pred oči globoko vernega ruskega naroda blesteči se načrt, da se vrne Sveto Sofijo krščanski cerkvi. Skozi generacije je sanjal ruski kmet sanje, da vidi krščanski križ — a oni ruske oblike, — na velikem svetišču, katero je pričel graditi Justinijan leta 532 ter ga dokončal v petih letih. Skozi generacije je smatral ruski kmet povratek križa na »Sveto Sofijo« za eno izmed velikih nalog ruske sile in ruske vernosti. Te sanje pa so sedaj omajane vsled krute realnosti. Rusija ne zahteva niti deleža pri administraciji Carigrada, ki bo prišel v roke mednarodne komisije. Na mesto turškega polumeseca bo nad Hagijo Sofijo stopil krščanski križ, a gotova stvar je, da ta križ ne bo oni sv. Vladimirja, kajti Rusija je izločena iz kroga velikih zavezniških narodov, ki so se lotili naloge likvidiranja nekdanj mogočnega turške sile. Nad Sveto Sofijo bo zablestel krščanski križ ter pričal o minljivosti posvetne slave ter o velikanskih izpremembah, ki so posledica svetovnega konflikta med silami pravice ter onimi silami, kojih verna zastopnica je bila skozi dolga stoletja Turčija.

s **Policijski »tanki«.** Pred nedolгим časom so vpraševali časopisi, čemu rabijo tanke, ki jih francoska vlada naroča še vedno v novem številu. Iz Amerike pa javljajo: »Spopadi med belci in črnci so se ponovili v noči z 22. na 23. t. m. Ena oseba je ubita, a druga je ranjena iz revolverja. Na lice mesta so poslali tanke, da podpirajo vojno policijo v svojem poslu, če bo potreba.

s **2000 samoumorov v Ameriki.** Iz Njujorka poročajo, da se je zadnjih 6 mesecev izvršilo v Zedinjenih državah 2000 samoumorov. V Ameriki je epidemija samoumorov tako velika, da še nikoli ni bilo število samoumorov tako gorostasno.

## Aprovizacija.

a **Amerikansko blago za otroke do 3. leta se bode delilo v aprovizacijskem skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti po sledečem redu:** Na zelene izkaznice za otroke do 3. leta: št. 1 do 600 dne 1. avg. od 8. do 11. ure, št. 600 do 1200 dne 1. avg. od 2. do 5. ure, št. 1200 do 1800 dne 2. avg. od 8. do 11. ure, od 1800 naprej dne 2. avg. od 2. do 5. ure. Za vsakega otroka se plača 1 krono za režijske stroške in se dobi: 60 dkg kakava — 75 dkg sladkorja — 65 dkg moke in 5 pulic kondenz. mleka. Nadaljnji spored se objavi v listih.

## Stekleničnica.

(Češki spisal Karel V. Rais; preložil Al. Benkovič.)

(Dalje.)

»Mi smo tu v Belcu vsi skromni, zakaj pa bi ne bili? Se-li morda lahko ponašamo z eleganco? Ah, ah, saj vemol! A tu smo drugačni, vsak samo gleda, opazuje, se smeje, a kadar je čas, zna povedati tudi resnico. Včeraj je takoj tu nekdo povedal: Še stekleničnice nima! — A da ne pozabim, — samo na izlet ne pozabite, a da ne bo hrupen, sicer bi ne šla — mi imamo radi skromne zabave, a pristrčne, čeprav so brez elegancel!« Pri tem je stala kot na odru, usta so veselo ščebetala, tenke roke so razkladale, na licu pa se je družila otroška priprostost s pogledi izkušene kokete.

»Samo hudi ne smeje biti, gospodična —« zamrmra tajnik in ji požuga.

»Jaz huda? Ah, potem me, gospod tajnik, slabo poznate! Jako slabol!«

Iz sobe se začuje zbor smejočih se glasov.

»Aa — družba!« pravi tajnik.

»Mama ima obisk — po mojem okusu bi to ne bilo, jaz imam rada tiho, prijetno,« veli ona skoro šepetaje. »Ne pozabita, gospoda, kar sem rekla o tem izletu. A kaj si vendar domišljujem! Kaj je neki gospodom zame — ako grem, ali pa ne!«

»O, prosim, gospodična, saj zato sva vam prvi povedala, vam edini doslej —« se brani učitelj.

»Od zadnjega konca, ne? A zdaj moram hiteti — klanjam se, priporočam se!« Že je bila na stopnici pred vrati, a se še obrne: »Kje pa, gospod Beranek, mi to poveste?«

»Kjer želite, gospodična!« se prikloni on.

»Torej jutri večer — tukaj na klopi, ne?« Nasmejala se je ljubeznivo in izginila. Cingljanje zvončka je skončalo njene vesele besede.

Gospoda sta stala za hip omamljena od tega žvrgoljenja.

Ko sta šla dalje, si je tajnik zavihal brke in zamrmral: »Meni se zdi, da sva si škodovala.«

»Meni tudi,« pritrdi učitelj, počasi korakajoč, »a kaj za to?«

»Čujte, prijatelj, meni se zdi, da ima vas na piki.«

»Brez skrbi!« in Beranek si je vihal konec mladih brk...

Malka je pritekla v sobo vesela, zaradela.

»Verjamem, gospodična, verjamem,« jo s prisiljenim usmevom sprejme županja.

Tudi druge dame so se skrivaj smehljale.

»Kaj pa, gospe?« nedolžno vpraša gospodična.

»Kaj bi tajili — saj gospodična kar žari po tej zabavi!«

»Gospa — to je bila poštena zabava!«

»No, Beranek tu lahko postane definitiven — pet sto bi imel —« se posmeje ravnateljica.

»Ah, na kaj takega niti ne mislim!« odgovori Malka, igrajoč se s predpasnikom.

»A kaj ima Beranek s tem tajnikom,

temu se čudim! Temu je kupica čez vse,« pravi Darbujanka.

»Ah, vi se motite, moj ga močno hvali — v uradu ima lep red!« hvaleč opomni županja.

»Bahala sta se mi, da sta že videla gospo oskrbnikovo — in kakšna eleganca da je!«

V teh Malkinih besedah je bilo toliko ostrosti in posmeha, da so se vse dame vznemirjene ganile in je poštarica ježno vzkliknila: »Le pogledite si!«

»Prosim te, dekle, za to se ž njima vendar ne boš prepirala!« pokara jo mati očitajoče.

»Kam pa mislite, mama, še na mislih mi ni bilo, še smejala sem se!« odgovori užaljena.

»Tako torej — eleganca —.«

»Le pogledite Beranka in tajnika! Tem ljudem je tu menda že vse prenizko!« ostro veli županja in hudo užaljena strese z glavo.

»Kar pustimo jih, gospe, bosta že videla — jaz poznam to!« se zasmee doktorica.

Bil je že mrak, ko so dame odhajale od Darbujanovih. Malka jih je glasno pripovedujoč spremila do srede trga.

Po cesti s klanca je prihajal voz s parom krav; med lestvicama na detelji je sedel postaren kmet. Ugledavši skupino dam, je snel pbtlačeno kapo in zaklical: »Bog daj dober večer!«

»Dober večer!« je odgovorila ravna teljica, druge pa so samo prikimala.

»Le pogledite,« pravi doktorica prita-jeno, »Poupa, prvi mestni svetovalec, pelje s kravami!«

Županja zaviha nos, dvigne glavo, a ne odgovori.

Za Marijinim znamenjem so se ustavile, da bi se ločile; a vedno so se znova zapletale v razgovor.

Naenkrat so umolknile vse. Po klanecu je prihajal oskrbnik z ženo. Bila sta enako velika in to jima je pristojalo. Oskrbnica je imela priprosto, temno obleko, nepokrito glavo in hodila je prožno.

Ugledavši krog dam, je oskrbnik globoko pozdravil in mlada gospa se je priklonila.

Dame so komaj pokimala z glavo in se delale, kot bi bile v živahnem razgovoru; a nobena ni vedela, o čem so prej govorile.

Komaj sta oskrbnikova odšla mimo, se je pet glav obrnilo za njima.

»Tukaj ju imamo!« je izpregovorila doktorica.

Druge so molčale.

Razšle so se s kislimi nasmehi, ki so jim ostali o pogledu na zalo mlado gospo.

(Dalje.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Centič.

Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.